

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 139/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť E. V., K., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky postupom Leteckej vojenskej nemocnice, Murgašova 1, Košice, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. V. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2004 doručená sťažnosť E. V., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., ktorou namietala porušenie základných práv zaručených v čl. 19 ods. 2 a čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ku ktorému malo dôjsť tým, že Letecká vojenská nemocnica, Murgašova 1, Košice (ďalej aj „letecká vojenská nemocnica“), mala zanedbať riadnu zdravotnú starostlivosť poskytovanú t. č. už nebohému manželovi sťažovateľky J. V. počas jeho hospitalizácie v tejto nemocnici od 16. augusta 2002 do jeho smrti dňa 23. septembra 2002.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že jej manžel bol 16. augusta 2002 prijatý na neurologické oddelenie lôžkovej časti leteckej vojenskej nemocnice. V čase hospitalizácie bol pri plnom vedomí, správne orientovaný a plynule komunikoval. Dňa 21. augusta sa však zdravotný stav manžela sťažovateľky výrazne zhoršil. Vzhľadom na jeho kritický stav, ktorý trval tri dni, sťažovateľka žiadala primára oddelenia, aby jej manželovi bola venovaná zo strany zdravotníckeho personálu zvýšená zdravotná starostlivosť. V noci z 23. augusta na 24. august 2002 nastala podľa názoru sťažovateľky u jej manžela hypoglykemická kóma. Dňa 24. augusta 2002 ráno ho zdravotnícky personál našiel v bezvedomí a v ten istý deň bol premiestnený na nemocničné oddelenie ARO, ktoré vykonalo urgentné CT vyšetrenie mozgu a röntgen hrudníka. Počas uvedených kritických troch dní podľa sťažovateľky lekári neurologického oddelenia nerozpoznali stav hypoglykémie a napriek upozorneniam liečili jej manžela len antibiotikami. Podľa presvedčenia sťažovateľky *„V dôsledku predimenzovanej liečby liekom Minidiab, bez dôsledného lekárskeho vyšetrenia a náležitej diagnostiky-ochorenia v čase vyvrcholenia krízového zdravotného stavu nastala dňa 21. 8. 2002 hypoglykémia (...). Stav môjho manžela v dôsledku podávania lieku na zníženie hladiny cukru v krvi bol kritický. Pravdepodobne len v dôsledku ovocia a tekutín, ktoré som mu počas návštev podávala (bez riadneho lekárskeho vyšetrenia hladiny cukru v krvi a bez následnej úpravy liečby) žil môj manžel až do 23. 9. 2002, kedy skonol. (...)*

Dňa 18. 10. 2002, 3. 12. 2002 a 1. 1. 2003 som požiadala štatutárneho zástupcu Leteckej vojenskej nemocnice o prešetrenie správnosti postupu pri liečbe môjho nebohého manžela počas jeho hospitalizácie. Podobne som žiadala Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, do ktorého pôsobnosti Letecká vojenská nemocnica patrí. Moje sťažnosti boli odmietnuté ako neopodstatnené. Som toho názoru, že prešetrenie liečby a dôvodov úmrtia môjho manžela tou istou nemocnicou, ktorej liečbu napádam, môže dávať dôvod na pochybnosti o objektivite jej záverov. Trvám na tom, že manželovi nebola poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť. Smrťou svojho manžela som bola poškodená psychicky, morálne, eticky, ale aj materiálne.“

Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovateľka prostredníctvom svojej splnomocnenej advokátky navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil:

„- že Letecká vojenská nemocnica porušila práva J. V. na riadnu zdravotnú starostlivosť podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky

- a priznal mi voči Leteckej vojenskej nemocnici primerané finančné zadosťučinenie v sume 300.000.- Sk*
- a náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci a režijný paušál.“*

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 40 ústavy Leteckou vojenskou nemocnicou v Košiciach „*pre zanedbanie riadnej zdravotnej starostlivosti poskytovanej môjmu nebohému manželovi (...)*“.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy je garanciou ochrany základných práv a slobôd pred ich porušovaním verejnou mocou, a nie pred ich porušovaním fyzickými osobami alebo právnickými osobami, ktoré verejnú moc nevykonávajú (mutatis mutandis I. ÚS 103/03, I. ÚS 57/04).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka, ktorá bola v tomto konaní zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou, namietala porušenie základných práv podľa označených článkov ústavy v sťažnosti uvedeným postupom Leteckou vojenskou nemocnicou v Košiciach, teda právnickou osobou, ktorá verejnú moc nevykonáva, preto jej sťažnosť je nezlučiteľná *ratione personae* s čl. 127 ústavy. O žalobných návrhoch proti leteckej vojenskej nemocnici rozhodujú všeobecné súdy.

Ústavný súd (odhliadnuc od ďalších väd návrhu) preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2004